

PRAKSISOVERSIGT · ERSTATNINGSRET

Praksisoversigt over offentlige myndigheders erstatningsansvar for ulovlige afgørelser

Culpanormen, undskyldelig retsvildfarelse og kravet om årsagsforbindelse

Version 2 Opdateret 16. jul. 2026 34 afgørelser · 1910-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Der findes ingen særlig "myndighedsansvarslov" i dansk ret. Det offentliges erstatningsansvar for økonomisk tab forvoldt ved retsstridig myndighedsudøvelse hviler på den ulovbestemte culpanorm og på principalansvaret efter Danske Lov 3-19-2 for ansattes fejl – suppleret af, at staten er selvforsikrer, jf. [cirkulære om selvforsikring i staten § 11](#). Praksis viser tre gennemgående mønstre: en ugyldig eller senere underkendt afgørelse er ikke i sig selv ansvarspådragende; undskyldelig retsvildfarelse i uafklarede retsspørgsmål er den vigtigste ansvarsfrihedsgrund; og selv hvor myndigheden utvivlsomt har handlet culpøst, falder kravet oftest på årsagsforbindelse, adækvans eller manglende tabsdokumentation. Ved siden af erstatningen står den forvaltningsretlige realudligning – at borgeren stilles, som om korrekt vejledning var givet – som den reaktion, der i praksis oftest afhjælper myndighedsfejl.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ansvarsgrundlaget er ulovbestemt: der findes ingen særlig myndighedsansvarslov, og ansvaret bedømmes efter dansk rets almindelige culparegel og principalansvaret i Danske Lov 3-19-2.
- 02** En ugyldig eller senere underkendt afgørelse er ikke i sig selv ansvarspådragende – der kræves en culpøs, retsstridig adfærd ud over selve ugyldigheden.
- 03** Undskyldelig retsvildfarelse i uklare, vanskelige eller hidtil uafklarede retsspørgsmål er den centrale ansvarsfrihedsgrund; den vægtes udtrykkeligt også i EU-Domstolens statsansvarspraksis.
- 04** Selv en klart culpøs myndighedsfejl udløser ikke erstatning, hvis borgeren ikke kan dokumentere et tab, der er en adækvat og påregnelig følge af fejlen.
- 05** Årsagsforbindelsen brydes, hvis myndigheden godtgør, at en formelt korrekt sagsbehandling ville have ført til samme – eller til et andet, men ligeledes ugunstigt – resultat (den hypotetiske lovlige afgørelse).
- 06** Bevisbyrden for den hypotetiske lovlige afgørelse påhviler myndigheden: det er ikke nok at hævde, at man ville have annulleret eller afslået – det skal være overvejende sandsynligt.
- 07** Mangelfuld eller forkert vejledning efter forvaltningslovens § 7 kan være ansvarspådragende, men den primære reaktion er realudligning: borgeren stilles, som om korrekt vejledning var givet.

- 08** Vejledningspligten er skærpet i sager med vidtrækkende konsekvenser for borgeren og på det sociale område, jf. retssikkerhedslovens § 5 om helhedsorienteret vejledning.
- 09** Skuffede forventninger er ikke et erstatningsberettiget økonomisk tab – der skal foreligge et reelt formuetaab.
- 10** Risikoen for, at en afgørelse er truffet på et urigtigt faktisk grundlag, placeres som hovedregel hos det offentlige, når borgeren ikke har forårsaget vildfarelsen.
- 11** Flere myndigheder kan pådrage sig selvstændigt, sideordnet ansvar for samme skadesforløb – den ene myndigheds ansvar udelukker ikke den andens.
- 12** Tabsbegrænsningspligten omfatter som udgangspunkt en pligt til at udnytte administrativ rekurs, før erstatningskrav rejses; til gengæld giver forældelseslovens § 21, stk. 2, en tillægsfrist på 1 år, når sagen er indbragt for højere myndighed eller Folketingets Ombudsmand.
- 13** Forældelsesfristen på 3 år suspenderes efter forældelseslovens § 3, stk. 2, så længe borgeren undskyldeligt er ubekendt med, hvilken myndighed der bærer ansvaret.
- 14** Tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 forudsætter en retsstridig krænkelse af frihed, fred, ære eller person – sagsbehandlingsfejl som sådan er ikke nok.
- 15** Det unionsretlige statsansvar følger Francovich/Köbler-betingelserne: reglen skal tillægge borgerne rettigheder, tilsidesættelsen skal være tilstrækkeligt kvalificeret, og der skal være direkte årsagssammenhæng.
- 16** Grænsen mellem den blot kritisable og den strafbare myndighedsudøvelse er glidende; ved ministeransvar tillægges det vægt, om embedsværket har advaret, og om ministeren har forfulgt usaglige formål.

Ansvarsgrundlaget: den ulovbestemte culpanorm og principalansvaret

§ 1

Dansk ret indeholder **ingen særlig myndighedsansvarslov**. Det offentlige erstatningsansvar for økonomisk tab forvoldt ved retsstridig myndighedsudøvelse bedømmes efter dansk rets almindelige culparegel, suppleret af principalansvaret (husbondansvaret) i **Danske Lov 3-19-2**, hvorefter myndigheden hæfter for de fejl, dens ansatte begår under udførelsen af tjenesten.

Dette udgangspunkt er udtrykkeligt bekræftet i [cirkulære om selvforsikring i staten § 11](#):

At der ikke er tegnet forsikring, har som udgangspunkt ikke betydning for institutionernes erstatningsansvar eller for institutionernes krav på erstatning fra andre. Erstatningsansvaret og størrelsen af en eventuel erstatning fastlægges i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler, herunder erstatningsansvarsloven og de deri indeholdte regler om staten som selvforsikrer.

At staten er selvforsikrer betyder altså **ikke**, at ansvarsnormen er en anden – kun at der ikke står et forsikringssselskab bag. Erstatningsansvarslovens regler om lempelse og tort finder anvendelse, men loven regulerer ikke selve ansvarsgrundlaget.

Culpanormen konkretiseres af den forvaltningsretlige regulering. Hvad der udgør "forsvarlig myndighedsudøvelse", fastlægges i praksis ved at holde myndighedens adfærd op mod de skrevne og uskrevne forvaltningsretlige regler: legalitetsprincippet, [officialprincippet](#), [partshøring](#), [begrundelse](#), saglighed og proportionalitet. [Vejledning om god adfærd i det offentlige](#) sammenfatter rammen og knytter den udtrykkeligt til risikoen for borgerens tab:

Forvaltningsloven indeholder også regler om myndigheders pligt til at vejlede og yde bistand til borgerne. Vejledningen skal have et sådant indhold, at borgerne ikke på grund af fejl, uvidenhed eller misforståelser mister en rettighed, oplever et økonomisk tab eller lignende.

Standarden er professions- og opgavebestemt. Jo mere indgribende myndighedsudøvelsen er, og jo mere specialiseret myndigheden er, desto strengere bedømmes adfærden. Højesteret har i [BS-17375/2025-HJR – Erstatningsansvar for advokat i forbindelse med mangelfuld advokatundersøgelse af seksuel chikane](#) – for det parallelle professionsansvar formuleret en **skærpet omsorgspligt** ved undersøgelser med alvorlige konsekvenser, og fastslået, at grove fejl kan vende bevisbyrden for årsagsforbindelsen. Selv om sagen angår en privat advokat og ikke en myndighed, illustrerer den den standard, som også præger bedømmelsen af undersøgende og indgribende offentlig virksomhed. Om det tilsvarende professionsansvar hos private rådgivere, se [advokatansvar](#), [revisoransvar](#) og [bestyrelsesansvar](#).

Afgørelsesvirksomhed og faktisk forvaltningsvirksomhed bedømmes forskelligt. Culpavurderingen af en *afgørelse* angår, om myndigheden har anlagt en forsvarlig retsopfattelse og fulgt en forsvarlig procedure. Culpavurderingen af *faktisk forvaltningsvirksomhed* – driften af institutioner, veje og anlæg – er derimod en almindelig uagtsomhedsvurdering af skadesrisiko. Landsretten har således i [BS-49503/2021-OLR](#) pålagt [Høje-Taastrup Kommune erstatningsansvar for personskade forårsaget af et væltende fodboldmål på en legeplads](#). Vejdirektoratet har i [22-03038 – Kommunes ansvar for ulykker på legeplads etableret på offentligt vejareal](#) – udtalt, at en kommune **ikke ved aftale kan fraskrive sig culpaansvaret** over for skadelidte tredjemand, hvis kommunen bliver opmærksom på en fare og undlader at handle. Denne oversigt behandler ikke offentlige arbejdsgivers ansvar for arbejdsulykker, jf. [arbejdsgivers-erstatningsansvar](#).

LOV	Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1	Forvaltningsloven § 7, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Erstatningsansvar for advokat i forbindelse med mangelfuld advokatundersøgelse af seksuel chikane (A mod Advokat B)	09.12.2025
	Landsretten · Landsret pålægger Høje-Taastrup Kommune erstatningsansvar for personskade forårsaget af væltende fodboldmål på legeplads	01.05.2025
	Vejdirektoratet · Kommunes ansvar for ulykker på legeplads etableret på offentligt vejareal	16.03.2022

§ 2 Hovedreglen: ugyldighed er ikke i sig selv ansvarspådragende

Det bærende udgangspunkt i praksis er, at **en ugyldig eller senere underkendt afgørelse ikke i sig selv udløser erstatningsansvar**. Ugyldighedslæren og erstatningsretten er to adskilte spor: ugyldighed er en *reaktion på retlige mangler ved afgørelsen*, mens erstatning forudsætter en *culpøs, retsstridig adfærd* og et dokumenteret,

adækvat tab. At en klageinstans eller domstol omgør en afgørelse, viser derfor kun, at myndigheden tog fejl – ikke at den handlede uforsvarligt.

Ikke enhver sagsbehandlingsfejl er engang en ugyldighedsgrund. Landsskatteretten fastslog i **10-01783 – For tidlig udsendelse af årsopgørelse medførte ikke ugyldighed af skatteansættelse** – at SKAT havde begået en procedurefejl ved at gøre en årsopgørelse tilgængelig, **før** indsigelsesfristen mod agterskrivelsen var udløbet, men at fejlen ikke var af en sådan karakter, at den medførte ugyldighed. Der blev lagt vægt på, at klageren reelt havde haft mulighed for at gøre indsigelse, og at fejlen ikke havde haft væsentlig betydning for det materielle udfald. Er fejlen ikke engang væsentlig nok til ugyldighed, er den så meget desto mindre ansvarspådragende.

Omvendt: selv en klar ulovlighed fører ikke automatisk til erstatning. Den mest instruktive illustration er **SKM2014.258.BR** (Retten i Hjørring, BS 2-262/2011). SKAT havde anmodet politiet om at inddrage nummerpladerne på en tysk indregistreret bil, selv om skattemyndighederne **ikke havde kompetence** til at statuere registreringspligt efter færdselsloven. Landsskatteretten nedsatte efterfølgende afgiftskravet til 0 kr., netop fordi kompetencen manglede, og Skatteministeriet erkendte i brev af 29. februar 2008, at sagen havde "afdækket en uacceptabel usikkerhed hos flere myndigheder med hensyn til kompetencespørgsmål". Retten fandt, at der påhvilede skattemyndigheden et **selvstændigt erstatningsansvar**:

Retten finder, at formuleringen i SKATs skrivelse af 9. september 2005 til politiet var egnet til at give politiet den opfattelse af situationen, og at der derfor påhviler skattemyndigheden et selvstændigt erstatningsansvar, der ikke udelukkes af politiets erstatningsansvar.

Alligevel blev **Skatteministeriet frifundet** – fordi borgeren ikke havde godtgjort et tab større end den skønsmæssige erstatning på 44.400 kr., som Rigspolitiet allerede havde anerkendt, og fordi et større tab ikke kunne anses for en adækvat følge. Dommen viser dermed hele kæden: inkompetence → ugyldighed → culpa → **men intet erstatningsansvar**, fordi tabs- og adækvansbetingelserne svigtede.

Dommen viser tillige, at **flere myndigheder kan bære selvstændigt, sideordnet ansvar** for samme skadesforløb. Den ene myndigheds ansvar udelukker ikke den andens.

Samme mønster genfindes i **BS-1323/2020-NAE – Afgørelse om ugyldigt afslag på grundvandssænkning og erstatningsansvar** – hvor byretten behandlede ugyldighedsspørgsmålet (bl.a. efter **forvaltningslovens § 22** og **§ 24** om begrundelse samt **§ 3** om inhabilitet) og erstatningsspørgsmålet som **to adskilte led** i samme sag. Om de forvaltningsprocessuelle fejl i sig selv, se **officialprincippet**, **begrundelse-forvaltning** og **genoptagelse-forvaltning**.

Var kravet overhovedet ulovligt? Ofte falder sagen allerede her. I Heerema-sagen, **BS-14840/2022-OLR – Krav om arbejdstilladelse for besætning på udenlandsk kranskib ved arbejde på dansk kontinentalsokkel var berettiget** – gjorde selskabet gældende, at udlændingemyndighederne uhjemlet havde krævet arbejdstilladelse for besætningen på et udenlandsk kranskib, der arbejdede på den danske kontinentalsokkel. Østre Landsret fandt efter en gennemgang af **udlændingelovens § 13**, udlændingebekendtgørelsens §§ 23-25, **kontinentalsokkelovens § 3, stk. 1** og **undergrundsloven**, at kravet **var berettiget**. Uden en ulovlighed er der intet at bygge et ansvar på – uanset hvor byrdefuldt kravet måtte have været.

LOV

Forvaltningsloven § 22

Forvaltningsloven § 24

Skatteforvaltningsloven § 20, stk. 2

PRAKSIS

Landsretten · Krav om arbejdstilladelse for besætning på udenlandsk kranskib ved arbejde på dansk kontinentalsokkel var berettiget

28.06.2024

Byretten · Afgørelse om ugyldigt afslag på grundvandssænkning og erstatningsansvar

16.07.2021

§ 3 Undskyldelig retsvildfarelse og det uafklarede retsspørgsmål

Den vigtigste ansvarsfrihedsgrund ved myndighedsansvar er **undskyldelig retsvildfarelse**. Har myndigheden anlagt en retsopfattelse, der senere viser sig forkert, men som på afgørelsestidspunktet var forsvarlig i lyset af retskildernes uklarhed, foreligger der ikke culpa. Normen er ikke, at myndigheden skal have ret – men at den skal have haft **saglig grund** til sin retsopfattelse.

Hvornår er vildfarelsen undskyldelig? Praksis peger på fire momenter: (1) hvor klar og præcis den overtrådte regel er, (2) hvor stor en skønsmargin reglen overlader myndigheden, (3) om spørgsmålet er behandlet i retspraksis eller forarbejder, og (4) om andre myndigheder eller instanser har anlagt samme opfattelse.

Disse momenter er sat mest præcist på formel i EU-Domstolens praksis om statsansvar. I **C-362/18, Hochtief Solutions**, opregnede Domstolen de omstændigheder, den nationale ret skal inddrage ved vurderingen af, om en tilsidesættelse er tilstrækkeligt kvalificeret:

- *graden af klarhed og præcision af den overtrådte regel,*
- *den skønsmargin, som reglen overlader de nationale myndigheder,*
- *om tilsidesættelsen var forsætlig eller uagtsom,*
- *om en eventuel retsvildfarelse var undskyldelig,*
- *om en EU-institutions holdning har bidraget til tilsidesættelsen,*
- *samt at den pågældende domstol har undladt at opfylde sin pligt til at forelægge præjudicielle spørgsmål efter artikel 267, stk. 3, TEUF.*

At "undskyldelig retsvildfarelse" figurerer som **selvstændigt kriterium** side om side med forsæt og uagtsomhed, understreger dens rolle: den er ikke blot et element i uagtsomhedsvurderingen, men en selvstændig ansvarsfrihedsgrund.

Det principielt uafklarede spørgsmål. Hvor et retsspørgsmål aldrig har været prøvet, taler dette med betydelig vægt for, at vildfarelsen er undskyldelig. Det illustreres af sagskomplekset om Vurderingsstyrelsens vejledende udtalelser. I **BS-47808/2020-KBH** – [Henvisning af gruppespørgsmål om myndighedsansvar for vejledende udtalelser til Østre Landsret](#) – anførte **Vurderingsstyrelsen selv**:

Sagen drejer sig om offentlige myndigheders ansvar for tab som følge af oplysninger i forbindelse med en vejledende udtalelse, herunder om skatteyderen har en erstatningsretlig beskyttelse af en vejledende udtalelse, når denne beror på et skøn. Dette spørgsmål er principielt, idet der ikke tidligere er taget stilling til erstatningsansvar i en situation som den foreliggende, hvor en myndighed uden at være lovmæssig forpligtet hertil afgiver en vejledende udtalelse, der er baseret på et skøn.

Højesteret tiltrådte den principielle karakter i **BS-45353/2022-HJR** – [Højesteret henviser sager om Vurderingsstyrelsens erstatningsansvar for vejledende udtalelser til landsretten som 1. instans](#):

Højesteret finder, at sagerne rejser principielle spørgsmål om offentlige myndigheders erstatningsansvar for tab som følge af oplysninger givet i vejledende udtalelser. Det må efter det oplyste antages, at der i praksis er et generelt behov for at få disse spørgsmål afklaret.

At Højesteret **og** den sagsøgte myndighed er enige om, at retstilstanden er uafklaret, er i sig selv et vægtigt argument for, at myndigheden ikke handlede culpøst ved at anlægge én blandt flere mulige retsopfattelser.

Grænsen går ved den advarede myndighed. Undskyldeligheden falder bort, når myndigheden er blevet gjort bekendt med, at dens retsopfattelse er uholdbar. Rigsretten fastslog i **SS-1/1995-DK – Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen** – at den indledende berostillelse i september 1987 **ikke** kunne kritiseres, fordi den var knyttet til realistiske overvejelser om inddragelse af opholdstilladelser. Først fra midten af juni 1988, da ministeren gentagne gange og indtrængende var advaret af sine embedsmænd om, at administrationen savnede sagligt grundlag, var gerningsindholdet realiseret. Samme skæringspunkt findes i **SS-1/2021-DK – Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg** – hvor flertallet lagde afgørende vægt på, at ministeren var orienteret om Justitsministeriets vurdering af, at en generel instruks uden undtagelser ville være konventionsstridig, og **alligevel** fjernede undtagelsesmuligheden.

Er myndigheden derimod i god tro og uden advarsler, er billedet et andet. Sø- og Handelsretten frifandt i **BS-57199/2019-SHR Forbrugerombudsmanden i sag om ansvarspådragende handlinger**.

LOV	Ministeransvarlighedsloven § 5, stk. 1	Udlændingeloven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret henviser sager om Vurderingsstyrelsens erstatningsansvar for vejledende udtalelser til landsretten som 1. instans EU-Domstolen · Medlemsstaters ansvar for retskraftige domstolsafgørelser og genoptagelse af sager ved overtrædelse af EU-retten Rigsretten · Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg Rigsretten · Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen for ulovlig behandling af tamilske familiesammenføringssager Landsretten · Krav om arbejdstilladelse for besætning på udenlandsk kranskib ved arbejde på dansk kontinentalsokkel var berettiget Sø- og Handelsretten · Frifindelse af Forbrugerombudsmanden i sag om ansvarspådragende handlinger Byretten · Henvisning af gruppesøgsmål om myndighedsansvar for vejledende udtalelser til Østre Landsret		01.05.2023 18.12.2019 13.12.2021 22.06.1995 28.06.2024 05.07.2024 31.08.2022

§ 4 Ansvar for forkert eller mangelfuld vejledning – og realudligning som primær reaktion

Vejledningspligten i [forvaltningslovens § 7, stk. 1](#) er den bestemmelse, der oftest udløser spørgsmål om myndighedsansvar for rene formuetab. Bestemmelsen lyder:

En forvaltningsmyndighed skal i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Af de **oprindelige forarbejder** til forvaltningsloven fremgår formålet:

Bestemmelsen i § 7, stk. 1 fastslår, at der for alle forvaltningsmyndigheder gælder en almindelig pligt til at vejlede borgerne. (...) Vejledningen bør sikre, at borgeren får tilstrækkelig orientering om de regler, der gælder på det pågældende forvaltningsområde, om hvilken fremgangsmåde der skal følges af den, der henvender sig til myndigheden, og om hvilke oplysninger, som skal tilvejebringes af borgeren.

Bestemmelsen er kun en **delvis lovfæstelse** af en ulovbestemt vejledningsgrundsætning; en videregående pligt kan følge af almindelige retsgrundsætninger og af god forvaltningsskik. Ombudsmanden har i [FOB 2011 20-1](#) fremhævet, at "**vejledningspligten gælder i særlig grad i sager med vidtrækkende konsekvenser for borgeren**".

På det sociale område er pligten yderligere skærpet ved [retssikkerhedslovens § 5](#):

Kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Ombudsmanden har i [Dispensation fra klagefrist. Vejledningspligt](#) fastslået, at § 5 "**må anses for at indebære at forvaltningsmyndighedernes almindelige vejledningspligt er skærpet på det sociale område**".

To reaktioner – og realudligning kommer først. Ombudsmanden har i [Behandling af sager om for sen tilmelding til forældreorlov. Reaktion på vejledningsfejl](#) sat de to spor op ved siden af hinanden:

Hvis myndigheden tilsidesætter vejledningspligten, kan den ifalde erstatningsansvar for det økonomiske tab borgeren måtte have lidt ved at disponere i tillid til den utilstrækkelige eller manglende vejledning.

Herudover følger det af almindelige forvaltningsretlige principper at manglende eller mangelfuld vejledning efter omstændighederne fører til at den berørte borger stilles som om myndighederne havde ydet en korrekt og fyldestgørende vejledning som borgeren havde handlet i overensstemmelse med. (...) En sådan reaktion kendes også under betegnelsen realudligning.

Realudligning er i praksis **den primære reaktion**. Ombudsmanden bekræftede i [FOB 2016-11](#), at mangelfuld vejledning er en **retlig fejl**, der kan betyde, at borgeren skal stilles, som om der var givet korrekt vejledning – og henviste til Ankestyrelsens principafgørelser B-1-89, 95-15 og 98-15 samt til **U.2014.2315 H** (forudsætningsvist). Fordelen for borgeren er åbenbar: realudligning kræver hverken culpa, tabsdokumentation eller adækvans – kun at vejledningen var mangelfuld, og at borgeren ville have handlet anderledes.

Vejledningsansvaret er skærpet i særlige afhængighedsforhold. [Vejledning om forvaltningsloven og offentlighedsloven for Kriminalforsorgens personale](#) indeholder et sjældent eksplicit eksempel:

Som følge af det særlige afhængighedsforhold til Kriminalforsorgen, som frihedsberøvelsen indebærer, påhviler der Kriminalforsorgen en særlig pligt til at varetage de indsattes interesser i al almindelighed bl.a. ved fornøden rådgivning og vejledning. Tilsidesættes denne pligt, vil Kriminalforsorgen efter omstændighederne kunne ifalde et erstatningsansvar for manglende eller utilstrækkelig vejledning. Som eksempel kan nævnes en konkret sag, hvor forholdet var det, at en indsats effekter blev beskadiget under transport med DSB. Anstalten fremsatte først efter udløbet af en i DSB-loven fastsat frist krav om erstatning, hvorfor kravet blev afvist. Anstalten pådrog sig herved erstatningspligt som følge af den særlige vejledningspligt for Kriminalforsorgen, idet anstalten rettidigt burde have rettet henvendelse til DSB eller henledt den indsattes opmærksomhed herpå og herunder oplyst om fristreglen.

Grænserne for oplysningsansvaret. Vejledningspligten er ikke ubegrænset. Landsretten frifandt i [BS-214/2007-VLR Aalborg Kommune for erstatningsansvar vedrørende manglende oplysning om kraftvarmetillæg ved ejendomssalg](#). Modsat blev **Roskilde Kommunes afslag på rykningspåtegning** genstand for et erstatningssøgsmål, hvor Østre Landsret i [BS-11396/2022-OLR afviste at henvise sagen til landsretten som 1. instans](#) – modsat udfaldet i Vurderingsstyrelses-sagerne, hvor det principielle spørgsmål netop begrundede henvisning.

Vildledning over for én part krænker samtidig ligebehandlingen. Klagenævnet for Udbud fandt i **03-88.539** – **Vildledende oplysninger om virksomhedsoverdragelse i udbudssag** – at Århus Kommune havde bibragt én tilbudsgiver en forkert opfattelse af retstilstanden. Nævnet fastslog samtidig, at **bevisbyrden for indholdet af mundtlig kommunikation påhviler den ordregivende myndighed** – en bevisbyrderegel, der i praksis skærper myndighedens position betydeligt i vejledningssager.

Beklagelse er god forvaltningsskik – men ikke erstatning. I **FOB 2018-3** havde Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg på et mangelfuldt grundlag krævet 466.090 kr. tilbagebetalt og siden ophævet kravet – uden at redegøre for fejlen:

Jeg er endvidere enig med Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg i, at det – navnlig under hensyn til det beløb, som A oprindeligt blev pålagt at tilbagebetale – ville have været i overensstemmelse med god forvaltningsskik både at redegøre for fejlen over for A og at beklage det sagsforløb, som fejlen havde forårsaget.

Ombudsmandens reaktion er kritik og henstilling – ikke erstatning; ombudsmanden kan ikke tilkende beløb. Se nærmere **ombudsmandens-udtalelser**. I **FOB 2020-3** om **forkert klagevejledning i ca. 71.000 afgørelser** henstillede ombudsmanden tilsvarende til generel korrektion frem for individuel kompensation.

LOV	Forvaltningsloven § 7, stk. 1, 2	Retssikkerhedsloven § 5	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret henviser sager om Vurderingsstyrelsens erstatningsansvar for vejledende udtalelser til landsretten som 1. instans		01.05.2023
	Landsretten · Kendelse om afvisning af henvisning til landsret i sag om erstatningsansvar for Roskilde Kommunes afslag på rykningspåtegning		14.09.2022
	Landsretten · Aalborg Kommune frifundet for erstatningsansvar vedrørende manglende oplysning om kraftvarmetillæg ved ejendomssalg		26.01.2007
	Byretten · Henvisning af gruppesøgsmål om myndighedsansvar for vejledende udtalelser til Østre Landsret		31.08.2022
	Klagenævnet for Udbud · Vildledende oplysninger om virksomhedsoverdragelse i udbudssag		07.08.2003

§ 5 Årsagsforbindelse og den hypotetiske lovlige afgørelse

Det spørgsmål, der oftest afgør myndighedsansvarssager, er ikke om myndigheden handlede culpøst, men **hvordan en formelt korrekt sagsbehandling ville være faldet ud**. Kun hvis borgeren ville have opnået et bedre resultat, har fejlen forvoldt et tab.

De rigeste præmisser findes hos **Klagenævnet for Udbud**, hvor ordregiveren er en offentlig myndighed, og hvor spørgsmålet systematisk sættes på spidsen: ville klageren have vundet kontrakten, hvis reglerne var fulgt? Nævnet anvender her almindelige erstatningsretlige regler.

Sag	Ordregiver	Ansvarsgrundlag	Årsagsforbindelse	Udfald
2005-0002499	Faber Invest I/S	Overtrådt tilbudsloven	Laveste pris ⇒ klager ville have vundet	50.000 kr.
20/06297	Ringkøbing-Skjern Kommune	Overtrådt udbudslovens § 2, stk. 1	Annulationspåstand ikke sandsynliggjort	2.500.000 kr.
20/05568	Gentofte Kommune	Overtrådt § 159, stk. 5	Annulationspåstand ikke sandsynliggjort	1.200.000 kr.

23/10641	I/S REFA	Overtrådt § 2	Klagers tilbud konditionsmæssigt	1.000.000 kr.
21/04186	Sorø Kommune	Overtrådt § 2, stk. 2	Kvalitativ vurdering aldrig foretaget	Frifindelse
22/14562	Region Sjælland	Overtrådt § 2, stk. 1	Lovlig tildeling umulig; egen skyld	Frifindelse

Bevisbyrden for den hypotetiske lovlige afgørelse påhviler myndigheden. I 20/06297 – [Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt](#) – gjorde kommunen gældende, at den ville have **annulleret** udbuddet, hvis den havde vidst, at DFD's tilbud var konditionsmæssigt. Nævnet afviste: kommunen havde ikke sandsynliggjort annullationen, og da DFD's og vinderens T-shirts var identiske, kunne kommunen ikke hævde, at DFD's var uantagelig. Samme resultat i 20/05568 – [Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt](#) – hvor Gentofte Kommune hævdede, at den ville have genudbudt opgaven; nævnet lagde vægt på, at kommunens **egen evaluering af klagerens tilbud var positiv**, og at kommunen ikke havde påvist, at annullation var overvejende sandsynlig.

Myndigheden kan altså ikke frigøre sig ved en eftertænkning af påstand om, hvad den "ville have gjort". Kravet er **overvejende sandsynlighed**, dokumenteret ved sagens egne akter.

Men myndigheden kan løfte bevisbyrden. I 21/04186 – [Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling](#) – havde Sorø Kommune ulovligt undladt at evaluere klagerens tilbud. Alligevel blev kommunen frifundet: klagerens egen prisberegning var forkert, den korrekte pris var 11,45 mio. kr. mod vinderens 13,1 mio. kr., og forskellen var **ikke så markant, at tildelingen kunne afgøres alene på pris**. Da den kvalitative vurdering aldrig blev foretaget, kunne det ikke bevises, hvem der ville have vundet – og årsagsforbindelsen manglede.

Endnu klarere i 22/14562 – [Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng](#). Nævnet anerkendte, at Region Sjælland havde handlet ansvarspådragende, men fandt udbudsmaterialet **så uklart, at det ikke kunne danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning**. Når en lovlig kontraktindgåelse var umulig, kunne Atea ikke have en berettiget forventning om at vinde. Selv den subsidiaire påstand om negativ kontraktinteresse faldt: Atea kendte manglerne og havde selv påpeget dem – og afgav alligevel tilbud.

Adækvans som selvstændig barriere. I SKM2014.258.BR krævede borgeren 881.000 kr. for tab af indtægtskilde efter, at hans virksomhed lukkede som følge af de ulovligt inddragne nummerplader. Retten bemærkede kort, men afgørende:

Det bemærkes, at et større tab heller ikke efter bevisførelsen kan anses som en adækvat og påregnelig følge af inddragelsen.

Afstanden mellem den konkrete myndighedsfejl (inddragelse af nummerplader på en bil vurderet til 9.000 kr.) og det påberåbte tab (en hel virksomheds ophør) var for stor.

LOV

[Udbudsloven § 2, stk. 1, 2](#)

[Udbudsloven § 159, stk. 5](#)

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af kontrakt om renovationsbiler 14.02.2024

Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng 22.12.2023

Klagenævnet for Udbud · Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling	13.10.2021
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	10.02.2021
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt til en anden tilbudsgiver	28.04.2006

§ 6 Tabets realitet: skuffede forventninger er ikke et formuetaab

Erstatningsretten udligner **reelle tab** – den yder ikke kompensation for, at borgerens forventninger blev skuffet. Dette princip har selvstændig betydning i myndighedsansvarssager, hvor borgeren typisk har disponeret i tillid til en oplysning eller afgørelse, der senere viste sig forkert.

Den klareste formulering findes i **273/2012 – Krav om erstatning for fejlagtig boligberegning afvist da skuffede forventninger ikke udgør et økonomisk tab**. Banken havde **ubestridt begået en fejl**: den havde overset en fast månedlig overførsel og dermed overvurderet kundens rådighedsbeløb med ca. 2.000 kr. om måneden, og erkendte, at kunden var blevet rådgivet til et køb, hans økonomi ikke kunne bære. Alligevel blev banken frifundet: da kunden valgte at beholde lejligheden, var der alene tale om "**skuffede forventninger**", ikke et erstatningsberettiget formuetaab. Nævnet henviste til **U.1996.200** – en fejlagtig budgetlægning medfører ikke automatisk erstatningspligt, hvis kunden ikke har lidt et reelt formuetaab, men blot har fået opfyldt sine ønsker under andre økonomiske vilkår end forventet.

Selv om afgørelsen angår en privat bank, er princippet identisk for myndigheder: dispositionen skal have gjort borgeren **økonomisk dårligere stillet** – ikke blot mindre tilfreds. Det er præcis dette princip, der bærer det uafklarede spørgsmål i Vurderingsstyrelses-sagerne: boligkøberne fik de ejendomme, de købte, men grundværdien – og dermed grundskylden – blev højere end forudsat i salgsopstillingen. Om det udgør et formuetaab eller en skuffet forventning, er netop et af de spørgsmål, Højesteret i **BS-45353/2022-HJR** henviste til [afklaring ved landsretten som 1. instans](#).

Dokumentationskravet er reelt. **SKM2014.258.BR** illustrerer, hvor hårdt kravet slår. Borgeren fremlagde en revisorpåtegnet oversigt over virksomhedens nettoomsætning (gennemsnitligt 57.915 kr./md.) og forklarede, at han ikke kunne skaffe en erstatningsbil – hverken på tyske plader (som ville blive inddraget) eller danske (som ikke måtte bruges i Tyskland). Retten fandt alligevel ikke, at han havde godtgjort et tab større end de 44.400 kr., Rigspolitiet allerede havde anerkendt. **Omsætningstal er ikke tabsdokumentation** – der skal opgøres et nettotab efter fradrag for sparede omkostninger og opnåede alternative indtægter.

Samme mønster viser sig på SKATs område i øvrigt: i **SKM2017.307.BR** fandt retten, at det forhold, at en bil ikke blev "låst" tidligere, ikke kunne tilregnes SKAT som ansvarspådragende, og i **SKM2026.19.BR** om klonede biler og nummerpladeoperatører fandt retten, at et eventuelt tab under alle omstændigheder ikke beroede på ansvarspådragende forhold. Se også **SKM2013.869.BR** om hjemmelsmangel ved udlægsforretning og bankgaranti, **SKM2017.320.BR** om SKAT Inddrivelses ansvar for tilbagebetaling af registreringsafgift samt **SKM2002.613.HR**, hvor Højesteret tog stilling til, om Københavns Kommune havde pådraget sig erstatningsansvar ved skønsmæssig ansættelse og tvangsinddrivelse.

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret henviser sager om Vurderingsstyrelsens erstatningsansvar for vejledende udtalelser til landsretten som 1. instans	01.05.2023
----------------	--	------------

Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for fejlagtig boligberegning afvist da skuffede forventninger ikke udgør et økonomisk tab

07.03.2013

Tabsbegrænsningspligten og pligten til at udnytte administrativ rekurs

§ 7

Den almindelige tabsbegrænsningspligt gælder også over for det offentlige – men med en særlig forvaltningsretlig drejning: **borgeren skal som udgangspunkt udnytte den administrative rekurs**, før et erstatningskrav rejses. Klageadgangen er gratis, hurtig og kan føre til, at afgørelsen omgøres, før tabet overhovedet materialiserer sig. Undlader borgeren at klage og lader tabet vokse, er der nærliggende grund til at nedsætte eller afvise kravet.

Samme betragtning gennemsyrrer udbudspraksis. I **22/14562 – Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter** – havde Atea selv stillet kritiske spørgsmål til udbudsmaterialets mangler før tilbudsafgivelsen og påpeget, at materialet ikke var egnet til korrekt prissætning. Da selskabet afgav tilbud alligevel, faldt også kravet på negativ kontraktinteresse: der var ikke den nødvendige årsagsforbindelse mellem regionens fejl og de afholdte udgifter. Den, der kender fejlen og alligevel disponerer, bærer selv risikoen.

Klagen bevarer kravet – forældelseslovens § 21, stk. 2. Hensynet til rekurs er indbygget i forældelsesreglerne. [Forældelseslovens § 21, stk. 2](#) bestemmer:

Er en sag om fordringens eksistens eller størrelse eller en sag, som er afgørende herfor, inden forældelsesfristens udløb indbragt for en administrativ myndighed, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at myndigheden har givet meddelelse om sin afgørelse. (...) Indbringes sagen inden for den i loven fastsatte frist eller i øvrigt inden for rimelig tid for en højere administrativ myndighed eller for Folketingets Ombudsmand, regnes fristen på 1 år fra meddelelsen om denne myndigheds afgørelse, henholdsvis Ombudsmandens udtalelse.

Borgeren står altså **ikke** over for et valg mellem at klage og at bevare kravet. At også en **ombudsmandsklage** udløser tillægsfristen, er praktisk vigtigt: den ombudsmandsudtalelse, der konstaterer myndighedsfejlen, er ofte netop det, der giver borgeren grundlag for at rejse et erstatningskrav. Bestemmelsen er ændret ved [lov nr. 1553 af 12. december 2023](#), der præciserer, at tillægsfristen gælder, uanset **hvordan** ombudsmanden afslutter klagesagen. Se i øvrigt [forældelse- pengekrav-afbrydelse](#).

Risikoen for myndighedens egen vildfarelse bæres af det offentlige. Tabsbegrænsningspligten må ikke forveksles med en pligt for borgeren til at kontrollere myndighedens arbejde. Ombudsmanden har i [Tilbagekaldelse af afgørelse om forlængelse af sygedagpenge](#) formuleret risikofordelingen:

Baggrunden herfor er, at det påhviler vedkommende forvaltningsmyndighed at drage omsorg for at tilvejebringe de oplysninger, der er fornødne for at træffe afgørelse i foreliggende sager. Hvis det senere viser sig, at de faktiske forudsætninger, hvorpå den trufne afgørelse byggede, var urigtige, men ansøgeren ikke har været skyld i eller i øvrigt har forårsaget myndighedens vildfarelse, må risikoen for det passerende derfor som regel placeres hos det offentlige.

Dette er officialprincippets erstatningsretlige spejlbillede: myndigheden bærer oplysningsansvaret og dermed risikoen for fejl i grundlaget, medmindre borgeren selv har forårsaget vildfarelsen. Om tilbagebetalingskrav i den modsatte retning, se [tilbagebetaling-sociale-ydelser](#).

LOV

[Forældelsesloven § 21, stk. 2](#)

PRAKSIS **Klagenævnet for Udbud** · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng 22.12.2023

§ 8 Tilsynsmyndigheders erstatningsansvar

Tilsynsmyndigheders ansvar rejser en særlig problemstilling: skaden forvoldes af **tredjemand** (den tilsynsunderlagte virksomhed eller person), mens tilsynsmyndighedens fejl består i en **undladelse** – at tilsynet ikke blev ført tilstrækkeligt. To spørgsmål bliver afgørende: har tilsynspligten til formål at beskytte netop den skadelidte, og var undladelsen culpøs?

Historisk udgangspunkt. Danmarks ældste tilsynssvigtssag er stadig instruktiv. I **SS-1/1910-DK – Rigsretssag mod Jens Christian Christensen og Sigurd Berg for manglende tilsyn med Den sjællandske Bondestands Sparekasse** – blev indenrigsminister Berg fundet ansvarlig, fordi han i januar 1906 var **direkte underrettet** om en manglende post på 3 mio. kr. og alligevel undlod at anmode sparekasseinspektøren om at undersøge regnskabet. Konseilspræsident Christensen blev derimod frifundet: det var ikke bevist, at han var vidende om de forhold, der begrundede indgriben. Skæringspunktet er **den konkrete viden** – tilsynsmyndigheden er ikke ansvarlig for ikke at opdage, men for ikke at handle på det, den ved.

Samme princip formulerede Vejdirektoratet i **22-03038 – Kommunes ansvar for ulykker på legeplads etableret på offentligt vejareal**:

Sekundært ansvar (Culpaansvar): Kommunen kan som vejmyndighed ifalde erstatningsansvar efter dansk rets almindelige culparegel. Dette ansvar kan blive aktuelt, hvis kommunen får kendskab til farlige forhold ved legepladsen og undlader at gribe ind for at afværge skader.

Direktoratet fastslog samtidig, at kommunen **ikke ved lejeaftale kan fraskrive sig dette ansvar** over for skadelidte tredjemand – ansvarsfordelingen mellem myndighed og privat ejer binder ikke den, der kommer til skade.

Nyere praksis. Landsretten har i **BS-40905/2023-OLR** stadfæstet **byrettens afgørelse om tilsynsforpligtelse og erstatningsansvar for offentlig myndighed** i en sag om ting- og personskaade på fast ejendom. Og Sø- og Handelsretten frifandt i **BS-57199/2019-SHR Forbrugerombudsmanden i sag om ansvarspådragende handlinger** – en sag, der rakte ind i **markedsføringslovens § 3** og tilsynets håndhævelse heraf. Tilsynsmyndigheden er altså ikke en garant for, at det tilsynsunderlagte område er fejlfrit.

Det EU-retlige lag. Finansielle tilsynsmyndigheders ansvar er i vidt omfang EU-reguleret. EU-Domstolen tog i **C-571/16 – Indskudsgarantiordninger og medlemsstaternes erstatningsansvar for forsinket konstatering af indisponible indskud** – stilling til, om en centralbanks forsinkede konstatering af, at indskud var indisponible, kan udløse statsansvar over for indskyderne. Sagen viser, at det EU-retlige statsansvar kan **gennembryde nationale ansvarsbegrænsninger** for tilsynsmyndigheder, når den tilsidesatte regel tillægger borgerne rettigheder.

Omvendt viser **C-61/21 – Medlemsstaternes erstatningsansvar for sundhedsskader ved overskridelse af luftkvalitetsgrænseværdier** – at spørgsmålet om, hvorvidt en tilsyns- og gennemførelsesforpligtelse **tillægger borgerne rettigheder** i Francovich-forstand, er en selvstændig og ofte afgørende hurdle. Ikke enhver offentligretlig pligt til at handle skaber et individuelt erstatningskrav ved undladelse.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Medlemsstaternes erstatningsansvar for sundhedsskader ved overskridelse af luftkvalitetsgrænseværdier	22.12.2022
	EU-Domstolen · Indskudsgarantiordninger og medlemsstaternes erstatningsansvar for forsinket konstatering af indisponible indskud	04.10.2018
	Rigsretten · Rigsretssag mod Jens Christian Christensen og Sigurd Berg for manglende tilsyn med Den sjællandske Bondestands Sparekasse	17.06.1910
	Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens afgørelse om tilsynsforpligtelse og erstatningsansvar for offentlig myndighed	19.11.2024
	Sø- og Handelsretten · Frifindelse af Forbrugerombudsmanden i sag om ansvarspådragende handlinger	05.07.2024
	Vejdirektoratet · Kommunes ansvar for ulykker på legeplads etableret på offentligt vejareal	16.03.2022

Tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 og lempelse efter § 24

Ud over erstatning for økonomisk tab kan der efter omstændighederne kræves **tortgodtgørelse**. [Erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1](#) bestemmer:

Den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale den forurettede godtgørelse for tort.

Bestemmelsen forudsætter en **retsstridig krænkelse** af et af de fire beskyttede retsgoder. Det er en høj tærskel i myndighedssager: sagsbehandlingsfejl – hvor belastende de end måtte være – krænker ikke som sådan borgerens frihed, fred, ære eller person.

Det illustreres af [BS-53521/2023-VLR](#), hvor Vestre Landsret afviste et [forældreparts krav om tortgodtgørelse mod en kommune for fejl i en anbringelses sag](#). Selv i en sagstype, der griber dybt ind i familielivet, og hvor der var konstateret fejl, rakte forholdene ikke til en retsstridig krænkelse i § 26's forstand.

Samme afgrænsning ses i [SKM2014.258.BR](#), hvor retten kort bemærkede:

Det, som A i sit påstandsdokument har anført om erstatningsansvarslovens § 26, kan ikke føre til en anden bevismæssig vurdering.

Lovgiver har konsekvent udvidet § 26 – men ikke mod myndighederne. Paragraffens udvikling er drevet af hensynet til ofre for forbrydelser, ikke af myndighedsansvar. Bestemmelsen blev nyaffattet i 1997 med et nyt stykke om godtgørelse ved særligt grove forbrydelser mod frihed eller person, og senere udvidet ad flere omgange: i 2018 med forhøjede niveauer ved seksuelle krænkelser og udvidelse til straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser, og i 2022 med digitale seksuelle krænkelser. I forarbejderne til 2022-ændringen understreges det udtrykkeligt, at der **ikke** tilsigtes ændringer i udmålingen efter andre regelsæt:

Der er ikke tilsigtet ændringer i godtgørelsesbeløbene efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, for andre krænkelser eller i udmålingen af tortgodtgørelse i medfør af andre regelsæt, f.eks. reglerne om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, jf. retsplejelovens kapitel 93 a.

§ 26 er med andre ord ikke tænkt som et almindeligt kompensationsinstrument for myndighedsfejl.

Lempelse efter § 24 – sikkerhedsventilen. [Erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1](#) lyder:

Erstatningsansvar kan nedsættes eller bortfalde, når ansvaret vil virke urimeligt tyngende for den erstatningsansvarlige, eller når ganske særlige omstændigheder i øvrigt gør det rimeligt. Ved afgørelsen skal der tages hensyn til skadens størrelse, ansvarets beskaffenhed, skadevolderens forhold, skadelidtes interesse, foreliggende forsikringer samt omstændighederne i øvrigt.

Ombudsmanden har i [FOB 2012-1](#) gengivet forarbejdernes centrale forbehold:

Bestemmelsen forudsættes kun anvendt rent undtagelsesvist som en art 'sikkerhedsventil' for tilfælde hvor de er statningsretlige regler ville føre til et urimeligt resultat (Folketingstidende 1983-84, 2. samling, tillæg A, spalte 119).

I myndighedssager løber § 24 imod, at kriteriet "**foreligger forsikringer**" og hensynet til, om ansvaret virker "urimeligt tyngende", sjældent taler til det offentlige fordel: staten er selvforsikrer og bærer selv risikoen, jf. [cirkulære om selvforsikring i staten § 11](#). Lempelse over for en myndighed er derfor i praksis vanskelig at opnå. Til gengæld er der eksempler på, at det offentlige som **skadelidt** lader krav nedsætte eller bortfalde for at ligestille skadevoldere mod staten med skadevoldere mod forsikrede – se [Vejledning for bygherre](#):

Formålet hermed er at ligestille skadevoldere mod staten med skadevoldere mod andre, der er forsikret, og således undgå den forskelsbehandling, der efter forsikringsaftaleloven ville følge af, at staten er selvforsikrer.

Erstatning for ulovlig persondatabehandling efter databeskyttelsesforordningens artikel 82 følger et selvstændigt spor og behandles under [datatilsynsboder-gdpr-overtraedelser](#).

LOV

Erstatningsansvarsloven § 24, stk. 1

Erstatningsansvarsloven § 26, stk. 1, 2

PRAKSIS

Landsretten · Krav om tortgodtgørelse mod kommune for fejl i anbringelsessag afvist af landsretten

13.01.2025

§ 10 Forældelse af erstatningskrav mod myndigheder

Erstatningskrav mod det offentlige følger forældelseslovens almindelige regler. [Forældelseslovens § 3, stk. 1](#) fastsætter en frist på **3 år**, og [§ 3, stk. 3, nr. 2](#) en absolut frist på **10 år** efter den skadevoldende handlingens ophør for erstatning uden for kontraktforhold. Ved personskaade er den absolutte frist 30 år, jf. [§ 3, stk. 3, nr. 1](#).

Suspensionsreglen har særlig vægt ved myndighedsansvar. [§ 3, stk. 2](#) bestemmer:

Var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen i stk. 1 først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil.

Ordene "**eller skyldneren**" er afgørende. Borgeren står ofte over for flere myndigheder, der henviser til hinanden, og kan reelt ikke vide, hvem der bærer ansvaret. [SKM2014.258.BR](#) er det klareste eksempel. Nummerpladerne blev inddraget den 19. september 2005 – sagen blev først anlagt den 10. februar 2011, mere end fem år senere. Alligevel var kravet **ikke forældet**:

Retten finder, at der har hersket en sådan tvivl om hvilken myndighed, der traf afgørelsen om inddragelse af nummerpladerne, og på hvilket hjemmelsgrundlag afgørelsen blev truffet, at forældelsesfristen for et eventuelt erstatningskrav for A mod Skatteministeriet først kan regnes det tidspunkt, hvor A blev bekendt med Skatteministeriets brev af 29. februar 2008, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2. Da sagen er anlagt den 10. februar 2011, er et eventuelt erstatningskrav ikke forældet.

Myndighedernes egen kompetenceforvirring kom altså borgeren til gode: fristen løb først fra det tidspunkt, hvor ministeriet **selv** oplyste, hvem der havde truffet afgørelsen. Det er en betydningsfuld beskyttelse i sager, hvor politiet, en styrelse og et departement hver især peger på de andre.

Foreløbig afbrydelse ved klage. Som beskrevet ovenfor giver § 21, stk. 2 en tillægsfrist på 1 år regnet fra meddelelsen om den administrative myndigheds afgørelse – og, ved klage til højere myndighed eller Folketingets Ombudsmand, fra denne instans' afgørelse eller udtalelse. Efter § 21, stk. 1 gælder det samme ved retssag om grundlaget for fordringen.

Særreglen om svigt i sager om overgreb mod børn. Ved lov nr. 140 af 28. februar 2018 er der vedtaget et nyt stk. 5 i § 3, hvorefter fordringer på erstatning eller godtgørelse, der udspringer af en **forvaltningsmyndigheds tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb, ikke forældes**. Ændringen trådte i kraft 1. april 2018, men er endnu ikke konsolideret ind i den seneste lovbekendtgørelse af forældelsesloven – teksten på § 3 afspejler derfor ikke reglen. Formålet var ifølge ændringsloven at fjerne forældelsesfrister for børn, der har været udsat for overgreb, og dermed sikre dem bedre adgang til at rejse krav mod offentlige myndigheder. Ændringen udgør den **eneste** lovfæstede særregel om erstatningskrav mod forvaltningsmyndigheder i forældelsesloven – og understreger, hvor undtagelsesvis lovgiver griber ind i det ulovbestemte myndighedsansvar.

Se i øvrigt [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#) om afbrydelse af pengekrav generelt.

LOV

Forældelsesloven § 3, stk. 1-3

Forældelsesloven § 21, stk. 1, 2

§ 11 Det unionsretlige statsansvar: Francovich- og Köbler-betingelserne

Ved siden af den nationale culpanorm står det **unionsretlige statsansvar**, som EU-Domstolen har udviklet siden Francovich-dommen. Betingelserne er ensartede uanset hvilket statsorgan der har tilsidesat EU-retten. Domstolen sammenfattede dem i C-362/18 – [Medlemsstaters ansvar for retskraftige domstolsafgørelser og genoptagelse af sager ved overtrædelse af EU-retten](#):

- Den overtrådte EU-regel skal have til formål at tillægge borgerne rettigheder.
- Overtrædelsen skal være tilstrækkeligt kvalificeret.
- Der skal være en direkte årsagssammenhæng mellem overtrædelsen og det lidte tab.

Domstolen tilføjede en vigtig præcisering af forholdet til national ret:

Disse betingelser er nødvendige og tilstrækkelige efter EU-retten, men det udelukker ikke, at national ret kan fastsætte lempeligere ansvarsbetingelser.

EU-retten opstiller altså et **gulv**, ikke et loft. Den nationale culpanorm kan være mere generøs – men aldrig strengere, når EU-retten er tilsidesat.

"Tilstrækkeligt kvalificeret" = **åbenbar tilsidesættelse**. Tærsklen er høj. Domstolen fastslog i **C-362/18**, at der kun foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret overtrædelse, når myndigheden eller domstolen **åbenbart har tilsidesat gældende EU-ret, herunder Domstolens faste praksis** – og at den nationale ret ved vurderingen skal inddrage bl.a. reglens klarhed, skønsmarginen og **om en eventuel retsvildfarelse var undskyldelig**. Kriteriet er dermed en EU-retlig parallel til den danske undskyldighedslære.

Ansaret rammer alle statsorganer. Domstolen har anvendt betingelserne på:

- **Lovgiver** – **C-278/20**, [Statens erstatningsansvar for lovgivers tilsidesættelse af EU-retten: Kommissionen mod Spanien](#), hvor Kommissionen anfægtede nationale regler, der gjorde det uforholdsmæssigt vanskeligt at få erstatning for lovgivers EU-stridige regler.
- **Domstolene** – **C-620/17**, [Medlemsstaters erstatningsansvar for domstoles tilsidesættelse af EU-retten](#) og adgangen til fornyet prøvelse ved offentlige udbud, samt **C-168/15**, [Medlemsstatsansvar for national rets tilsidesættelse af EU-retten ved tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelse baseret på urimelige forbrugervilkår](#).
- **Tilsyns- og forvaltningsmyndigheder** – **C-571/16** om [indskudsgarantiordninger](#).
- **Manglende eller mangelfuld gennemførelse** – **C-129/19**, hvor Domstolen [præciserede medlemsstaternes forpligtelse til at yde rimelig erstatning til ofre for voldsforbrydelser](#) efter direktiv 2004/80/EF.

Retskraft er ingen hindring. Domstolen fastslog i **C-362/18**:

Retskraften af en endelig dom udelukker ikke muligheden for at gøre et erstatningsansvar gældende. Da en overtrædelse af EU-retten begået af en sidsteinstansdomstol normalt ikke længere kan afhjælpes ad rettens vej, må borgerne ikke fratages muligheden for at drage staten til ansvar for at opnå retsbeskyttelse.

Effektivitetsprincippet begrænser nationale tabsbegrænsninger. Domstolen fandt det uforeneligt med effektivitetsprincippet, at national ret generelt afskar erstatning for de **sagsomkostninger**, parten havde afholdt som følge af den skadevoldende afgørelse:

En sådan regel kan i praksis gøre det uforholdsmæssigt vanskeligt eller umuligt at opnå en passende erstatning for den skade, parten har lidt, og er derfor uforenelig med effektivitetsprincippet.

Første betingelse er ofte den afgørende. Kravet om, at reglen skal **tillægge borgerne rettigheder**, siler mange krav fra. Det var netop det, der var på spil i **C-61/21** om [medlemsstaternes erstatningsansvar for sundhedsskader ved overskridelse af luftkvalitetsgrænseværdier](#) efter artikel 13 i direktiv 2008/50/EF: en offentligretlig pligt til at overholde grænseværdier er ikke uden videre en rettighed, hvis tilsidesættelse udløser individuel erstatning.

Bemærk endelig, at berettigede forventninger kan afskære myndighedens **tilbagesøgning** – den spejlvendte situation. I **C-416/24** anerkendte Domstolen, at retssikkerhedsprincippet og beskyttelsen af den berettigede forventning kunne forhindre tilbagebetaling af statsstøtte ydet på grundlag af en oversættelsesfejl i den officielle nationale sprogversion af en EU-forordning.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Medlemsstaternes erstatningsansvar for sundhedsskader ved overskridelse af luftkvalitetsgrænseværdier	22.12.2022
	EU-Domstolen · Statens erstatningsansvar for lovgivers tilsidesættelse af EU-retten: Kommissionen mod Spanien	28.06.2022
	EU-Domstolen · Domstolen præciserer medlemsstaternes forpligtelse til at yde rimelig erstatning til ofre for voldsforbrydelser	16.07.2020

EU-Domstolen · Medlemsstaters ansvar for retskraftige domstolsafgørelser og genoptagelse af sager ved overtrædelse af EU-retten	18.12.2019
EU-Domstolen · Medlemsstaters erstatningsansvar for domstoles tilsidesættelse af EU-retten og adgangen til fornyet prøvelse ved offentlige udbud	29.07.2019
EU-Domstolen · Indskudsgarantiordninger og medlemsstaternes erstatningsansvar for forsinket konstatering af indisponible indskud	04.10.2018
EU-Domstolen · Medlemsstatsansvar for national rets tilsidesættelse af EU-retten ved tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelse baseret på urimelige forbrugervilkår	27.07.2016

Grænsen mellem det kritisable, det ansvarspådragende og det strafbare

§ 12

Myndighedsudøvelse bevæger sig ad et kontinuum: fra det **korrekte**, over det **kritisable** (ombudsmandskritik, god forvaltningsskik), til det **ugyldige** (afgørelsen kan omgøres), videre til det **ansvarspådragende** (erstatning) og i yderste konsekvens det **strafbare** (tjenesteforbrydelse, ministeransvar). Overgangene er glidende, og hvert trin kræver mere end det foregående.

Rigsretten har formuleret dette skarpest i **SS-1/1995-DK – Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen**. Retten fastslog, at der er **en glidende overgang mellem det blot kritisable og det strafbare**, og at der ved vurderingen af, om grænsen er overskredet, må lægges vægt på:

- om ministeren har forfulgt **usaglige formål**,
- forholdets **tidsmæssige udstrækning**,
- **konsekvenserne** for de berørte,
- om **embedsmændene har varslet risikoen**, og
- om ministeren har søgt at **skjule administrationens virkelige karakter**.

Rigsretten fandt, at den indledende berostillelse i september 1987 ikke kunne kritiseres; at berostillelsen fra årsskiftet 1987/88 var **kritisabel**; og at gerningsindholdet først var realiseret fra midten af juni 1988. Tre skæringspunkter – tre forskellige retlige kvalifikationer af den samme løbende administration.

I **SS-1/2021-DK – Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg** – beskrev flertallet den ulovlige instruks som en "**kortslutning**" af den lovpligtige procedure for individuel vurdering, partshøring og proportionalitetsafvejning. Anklageskriftet angik netop "tilsidesættelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglig forvaltning, pligtmæssigt skøn og proportionalitet samt forvaltningsrettens og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions krav til konkret og individuel partshøring, sagsoplysning og begrundede afgørelser". Rigsretten lagde i **formildende** retning vægt på, at overtrædelsen "primært angik tilsidesættelse af sagsbehandlingsregler" – en påmindelse om, at selv en groft ulovlig instruks vurderes efter, hvilken type norm der er tilsidesat.

De to sager illustrerer også, hvorfor **advarsler fra embedsværket** er så centrale i den erstatningsretlige culpavurdering: fra det øjeblik en myndighed er blevet gjort bekendt med, at dens praksis er ulovlig, kan den ikke længere påberåbe sig undskyldelig retsvildfarelse. Se også [magtfordrejning](#) om varetagelsen af usaglige hensyn.

LOV

[Ministeransvarlighedsloven § 5, stk. 1](#)[Straffeloven § 143](#)

PRAKSIS

Rigsretten · Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg

13.12.2021

Rigsretten · Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen for ulovlig behandling af tamilske familiesammenføringssager	22.06.1995
Rigsretten · Rigsretssag mod Jens Christian Christensen og Sigurd Berg for manglende tilsyn med Den sjællandske Bondestands Sparekasse	17.06.1910

§ 13 Afgrænsning: hvad falder uden for den almindelige culpanorm

Den almindelige culpanorm er **residualnormen**. På en række områder har lovgiver etableret særordninger, der helt eller delvist fortrænger den – og det er afgørende at placere kravet korrekt fra begyndelsen, fordi processen, ansvarsgrundlaget og fristerne er forskellige.

Strafferetlig forfølgning – retsplejelovens kapitel 93 a. Det vigtigste undtagelsesområde er erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. [Rigsadvokatmeddelelsen om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93 a](#) beskriver systemet:

Retsplejelovens kapitel 93 a (§ 1018 a - § 1018 h) indeholder særlige regler om erstatning til sigtede, domfældte og andre i anledning af strafferetlig forfølgning. Reglerne gør det lettere for en erstatningssøgende at forfølge et erstatningskrav, end hvis den erstatningssøgende skulle forfølge kravet ved civilt søgsmål. Kapitlet indeholder regler om erstatning på objektivt ansvarsgrundlag (§§ 1018 a – d), herunder regler om obligatorisk erstatning (§ 1018 a, stk. 1, og § 1018 d), og regler om erstatning på grundlag af dansk rets almindelige erstatningsregler (culpa) (§ 1018 h).

Bemærk konstruktionen: [§ 1018 h](#) er **ikke** en selvstændig ansvarsnorm, men en **procesregel**, der lader krav efter den almindelige culpanorm behandle i strafferetsplejens forenklede former. Ansvarsgrundlaget er det samme – kun processen er lettere. Rigsadvokatmeddelelsen bekræfter dette udtrykkeligt: "Det vil således fortsat bero på en vurdering efter dansk rets almindelige erstatningsregler, om politiet eller anklagemyndigheden har handlet ansvarspådragende i den konkrete situation."

Højesteret anvendte netop den almindelige culpanorm via § 1018 h i **Sag 71/2019** – [Højesteret afviser erstatning til udlejer for skader på dør forvoldt under politiets anholdelse af eftersøgt](#):

Højesteret finder, at det var Ds adfærd, der gav anledning til, at ransagningen ikke kunne foretages uden ødelæggelse, og at politiets beslutning om at sparke døren ind ikke kan anses for et uforholdsmæssigt indgreb. Der er på den anførte baggrund ikke grundlag for at anse politiets fremgangsmåde ved ransagningen for at være ansvarspådragende efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Dommen er lærerig ud over sit område: **proportionalitetsvurderingen er culpavurderingen**. Var indgrebet forholdsmæssigt, er der ingen culpa – også selv om det forvoldt skade. Se tilsvarende **BS-2695/2014-ARH** om [erstatningsansvar for skade forvoldt under ransagning](#).

Den vigtige grænsedragning: forvaltningsvirksomhed vs. strafforfølgning. Rigsadvokatmeddelelsen trækker linjen skarpt:

Erstatningskrav, som rejses i anledning af administrative afgørelser, der er truffet af politiet som forvaltningsmyndighed på særlige områder, og som ikke har forbindelse med en konkret strafforfølgning, falder uden for retsplejelovens kapitel 93 a. Det gælder f.eks. politiets nægtelse af samtykke til jagttegn.

Tilsvarende falder **administrative frihedsberøvelser** (udlændingelovens § 37, psykiatriloven, detentionsanbringelse, politilovens § 5, stk. 3) samt indgreb foretaget som led i politiets **generelle**

ordenshåndhævelse uden for kapitel 93 a – jf. **U.1997.242Ø** om pistolskuddene på Nørrebro i maj 1993, hvor kravene blev afvist, fordi skudafgivelsen ikke var sket som led i strafferetlig forfølgning. Krav mod politiet uden for kapitel 93 a behandles efter **cirkulæreskrivelse nr. 9651 af 1. juli 2021** om politiets behandling af visse erstatningssager.

Denne oversigt dækker altså den **almindelige forvaltningsvirksomhed** – ikke statens objektive ansvar efter kapitel 93 a, som behandles under **uberettiget-frihedsberøvelse**. Grænsen er også retligt substantiel: Højesteret fastslog i **Sag 80/2025**, at **myndighedsfejl ikke i sig selv udgør 'ganske særlige forhold'** efter **retsplejelovens § 1018 a, stk. 1** – et ekko af hovedreglen om, at fejl ikke automatisk er ansvarspådragende.

Øvrige særordninger. Statens subsidiaire voldsoffererstatning behandles under **voldsoffer-erstatning**; tilbagebetaling og modregning af sociale ydelser under **tilbagebetaling-sociale-ydelser**; og erstatning for ulovlig persondatabehandling efter databeskyttelsesforordningens artikel 82 under **datatilsynsboder-gdpr-overtraedelser**. Erstatning i anledning af indgreb under strafuldbyrdelse reguleres af **strafuldbyrdelseslovens §§ 106-108** og **bekendtgørelse om behandlingen af krav fra dømte og varetægtsarrestanter om erstatning i anledning af uforskyldte indgreb**.

LOV	Retsplejeloven § 1018h	Retsplejeloven § 1018a, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling: Myndighedsfejl udgør ikke 'ganske særlige forhold' – Sag 80/2025		12.05.2026
	Højesteret · Højesteret afviser erstatning til udlejer for skader på dør forvoldt under politiets anholdelse af eftersøgt		03.10.2019
	Byretten · Afgørelse om erstatningsansvar for skade forvoldt under ransagning		02.07.2014

§ 14 Sammenfatning: fire filtre kravet skal passere

Praksis om det offentlige erstatningsansvar for ulovlige afgørelser lader sig sammenfatte i **fire på hinanden følgende filtre**. Kravet må passere dem alle – og de fleste sager standser undervejs.

Filter 1 – Var afgørelsen retsstridig? Ikke enhver omgørelse indebærer, at den oprindelige afgørelse var ulovlig. Var myndighedens krav berettiget, er der intet ansvarsgrundlag – jf. Heerema-sagen **BS-14840/2022-OLR**, hvor **kravet om arbejdstilladelse for besætningen på kranskibet var berettiget**. Og selv en sagsbehandlingsfejl er ikke nødvendigvis en ugyldighedsgrund, jf. **10-01783** om **den for tidligt udsendte årsopgørelse**.

Filter 2 – Var retsstridigheden culpøs? Dette er hovedreglens kerne: **ugyldighed er ikke i sig selv ansvarspådragende**. Har myndigheden anlagt en forsvarlig, om end forkert, retsopfattelse i et uklart eller principielt uafklaret spørgsmål, foreligger undskyldelig retsvildfarelse. Vurderingen følger de momenter, EU-Domstolen opregnede i **C-362/18**: reglens klarhed, skønsmarginen, om vildfarelsen var undskyldelig, og om andre myndigheder bidrog. Undskyldeligheden falder bort fra det øjeblik, myndigheden er **advaret** – Rigsrettens skæringspunkt i både **SS-1/1995-DK** og **SS-1/2021-DK**.

Filter 3 – Ville en lovlig sagsbehandling have ført til et bedre resultat? Årsagsforbindelsen er det filter, der reelt afgør flest sager. Bevisbyrden for den hypotetiske lovlige afgørelse påhviler **myndigheden**, og efterrationaliserede påstande om, at man "ville have annulleret", løfter den ikke – jf. **20/06297** og **20/05568**. Men myndigheden **kan** løfte den, når en lovlig afgørelse var umulig eller uafklaret, jf. **21/04186** og **22/14562**.

Filter 4 – Er der et dokumenteret, adækvat tab? Skuffede forventninger er ikke et formuetab, jf. **273/2012**. Og selv et reelt tab skal være en **adækvat og påregnelig** følge af netop den begåede fejl – filteret, der i [SKM2014.258.BR](#) reducerede et krav på 881.000 kr. til de 44.400 kr., en anden myndighed allerede havde anerkendt, selv om SKAT' utvivlsomt havde handlet ansvarspådragende.

Realudligning frem for erstatning. Det praktisk vigtigste budskab er, at borgeren i vejledningssager sjældent bør satse på erstatning. **Realudligning** – at borgeren stilles, som om korrekt vejledning var givet – kræver hverken culpa, tabsdokumentation eller adækvans, og er den reaktion, ombudsmanden og Ankestyrelsen faktisk anvender. Erstatningskravet er den sidste udvej, når realudligning ikke kan genoprette stillingen.

Systemets logik. Den høje tærskel er ikke en tilfældighed. Forvaltningen træffer millioner af afgørelser årligt, ofte på uklart retsgrundlag og under tidspres, og et ansvar for enhver fejlfortolkning ville lamme myndighedsudøvelsen. Retsordenens svar er lagdelt: **ugyldighedslæren** retter afgørelsen, **realudligningen** retter borgerens stilling, **ombudsmandskritikken** retter praksis – og **erstatningen** er forbeholdt de tilfælde, hvor myndigheden har handlet uforsvarligt, og hvor der påviseligt er lidt et tab, som en lovlig sagsbehandling ville have undgået. Til gengæld beskytter systemet borgeren, hvor det tæller: risikoen for myndighedens egen vildfarelse om de faktiske forhold bæres af det offentlige; myndighedernes indbyrdes kompetenceforvirring suspenderer forældelsen efter [§ 3, stk. 2](#); klage til rekursinstans eller ombudsmand bevarer kravet efter [§ 21, stk. 2](#); og flere myndigheder kan bære **selvstændigt, sideordnet ansvar** for samme skadesforløb.

LOV	Forvaltningsloven § 7, stk. 1	Forældelsesloven § 3, stk. 2	Forældelsesloven § 21, stk. 2
PRAKSIS	EU-Domstolen · Medlemsstaters ansvar for retskraftige domstolsafgørelser og genoptagelse af sager ved overtrædelse af EU-retten 18.12.2019 Rigsretten · Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg 13.12.2021 Rigsretten · Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen for ulovlig behandling af tamilske familiesammenføringssager 22.06.1995 Landsretten · Krav om arbejdstilladelse for besætning på udenlandsk kranskib ved arbejde på dansk kontinentalsokkel var berettiget 28.06.2024 Landsskatteretten · For tidlig udsendelse af årsopgørelse medførte ikke ugyldighed af skatteansættelse 22.02.2011 Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng 22.12.2023 Klagenævnet for Udbud · Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling 13.10.2021 Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt 10.02.2021 Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt 17.12.2020 Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for fejlagtig boligberegning afvist da skuffede forventninger ikke udgør et økonomisk tab 07.03.2013		

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Erstatningsansvarsloven § 24	stk. 1	Erstatningsansvarsloven § 26	stk. 1
Forvaltningsloven § 7	stk. 1	Forældelsesloven § 3	stk. 1, 2
Forældelsesloven § 21	stk. 2	Retssikkerhedsloven § 5	

MATERIALE Citerede afgørelser

34 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

12.05.2026	Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling: Myndighedsfejl udgør ikke 'ganske særlige forhold' – Sag 80/2025	80-2025
09.12.2025	Erstatningsansvar for advokat i forbindelse med mangelfuld advokatundersøgelse af seksuel chikane (A mod Advokat B)	17375-2025
01.05.2023	Højesteret henviser sager om Vurderingsstyrelsens erstatningsansvar for vejledende udtalelser til landsretten som 1. instans	3324-3953
03.10.2019	Højesteret afviser erstatning til udlejer for skader på dør forvoldt under politiets anholdelse af eftersøgt	Sag 71/2019

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL

7

22.12.2022	Medlemsstaternes erstatningsansvar for sundhedsskader ved overskridelse af luftkvalitetsgrænseværdier	C-61/21
28.06.2022	Statens erstatningsansvar for lovgivers tilsidesættelse af EU-retten: Kommissionen mod Spanien	C-278/20
16.07.2020	Domstolen præciserer medlemsstaternes forpligtelse til at yde rimelig erstatning til ofre for voldsforbrydelser	C-129/19
18.12.2019	Medlemsstaters ansvar for retskraftige domstolsafgørelser og genoptagelse af sager ved overtrædelse af EU-retten	C-362/18
29.07.2019	Medlemsstaters erstatningsansvar for domstoles tilsidesættelse af EU-retten og adgangen til fornyet prøvelse ved offentlige udbud	C-620/17
04.10.2018	Indskudsgarantiordninger og medlemsstaternes erstatningsansvar for forsinket konstatering af indisponible indskud	C-571/16
27.07.2016	Medlemsstatsansvar for national rets tilsidesættelse af EU-retten ved tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelse baseret på urimelige forbrugervilkår	C-168/15

RIGSRET TEN · SÆRLIG DOMSTOL

3

13.12.2021	Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg	129-149
22.06.1995	Rigsretssagen mod Erik Ninn-Hansen for ulovlig behandling af tamilske familiesammenføringsager	112-131
17.06.1910	Rigsretssag mod Jens Christian Christensen og Sigurd Berg for manglende tilsyn med Den sjællandske Bondestands Sparekasse	113-132

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

6

01.05.2025	Landsret pålægger Høje-Taastrup Kommune erstatningsansvar for personskade forårsaget af væltende fodboldmål på legeplads	10210-11983
13.01.2025	Krav om tortgodtgørelse mod kommune for fejl i anbringelsessag afvist af landsretten	9905-11589

19.11.2024	Landsretten stadfæster byrettens afgørelse om tilsynsforpligtelse og erstatningsansvar for offentlig myndighed	6847-8228
28.06.2024	Krav om arbejdstilladelse for besætning på udenlandsk kranskib ved arbejde på dansk kontinentalsokkel var berettiget	6034-7219
14.09.2022	Kendelse om afvisning af henvisning til landsret i sag om erstatningsansvar for Roskilde Kommunes afslag på rykningspåtegning	3243-3866
26.01.2007	Aalborg Kommune frifundet for erstatningsansvar vedrørende manglende oplysning om kraftvarmetillæg ved ejendomssalg	632-724

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET

1

05.07.2024	Frifindelse af Forbrugerombudsmanden i sag om ansvarspådragende handlinger	7022-8436
------------	--	-----------

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

3

31.08.2022	Henvisning af gruppesøgsmål om myndighedsansvar for vejledende udtalelser til Østre Landsret	3268-3894
16.07.2021	Afgørelse om ugyldigt afslag på grundvandssænkning og erstatningsansvar	4226-5063
02.07.2014	Afgørelse om erstatningsansvar for skade forvoldt under ransagning	4978-5997

LANDSSKATTERET TEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS

1

22.02.2011	For tidlig udsendelse af årsopgørelse medførte ikke ugyldighed af skatteansættelse	10-01783
------------	--	----------

KLAGENÆVNET FOR UDBUD · NÆVN / KLAGEINSTANS

7

14.02.2024	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af kontrakt om renovationsbiler	23/10641
22.12.2023	Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22/14562
13.10.2021	Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling	21/04186
10.02.2021	Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	20/05568
17.12.2020	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	20/06297
28.04.2006	Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt til en anden tilbudsgiver	2005-0002499
07.08.2003	Vildledende oplysninger om virksomhedsoverdragelse i udbudssag	03-88.539

DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

07.03.2013	Krav om erstatning for fejlagtig boligberegning afvist da skuffede forventninger ikke udgør et økonomisk tab	273/2012
------------	--	----------

VEJDIREKTORATET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

16.03.2022	Kommunes ansvar for ulykker på legeplads etableret på offentligt vejareal	22_03038
------------	---	----------